

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження
Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для джерел світла та
самостійних пристроїв керування»

I. Визначення проблеми

Енергія, спожита джерелами світла та самостійними пристроями керування, складає значну частку у загальному обсязі споживання енергії. Можливості для скорочення споживання енергії є значними.

Запровадження в Україні системи встановлення вимог щодо екодизайну енергетичних продуктів є вимогою Європейського Союзу, відповідно до Угоди про асоціацію Україна-ЄС, терміном запровадження якої визначений 2017 рік (додаток XXVII до глави 1 «Співробітництво у сфері енергетики, включаючи ядерну енергетику», Розділу V «Економічне і галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію України – ЄС).

Договір про заснування Енергетичного Співтовариства, до якого Україна приєдналася у лютому 2011 року, створює чіткі правові рамки, в межах яких Україна ратифікує відповідні норми законодавства ЄС, для того щоб забезпечити збалансовані умови для збільшення інвестицій, підвищення енергетичної безпеки та енергоефективності, а також покращення конкурентного середовища як ключового економічного чинника.

На сьогоднішній день в Україні діють Технічний регламент щодо вимог до екодизайну для побутових ламп неспрямованого випромінювання, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 р. № 734, Технічний регламент щодо вимог до екодизайну для ламп спрямованого випромінювання, світлодіодних ламп і пов'язаного з ними обладнання, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27 березня 2019 р. № 264, Технічний регламент щодо вимог до екодизайну для люмінесцентних ламп без інтегрованого баласту, газорозрядних ламп високої інтенсивності, а також баластів та світильників, призначених для роботи з такими лампами, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 р. № 741, які розроблено на основі Регламентів Комісії (ЄС) № 244/2009, (ЄС) № 245/2009 від 18 березня 2009 року та (ЄС) № 1194/2012 від 12 грудня 2012 року, що доповнюють Директиву 2009/125/ЄС Європейського Парламенту і Ради стосовно вимог екодизайну для побутових пральних машин.

З огляду на те, що у ЄС прийнято Регламент Комісії (ЄС) № 2019/2020 від 1 жовтня 2019 року, що встановлює вимоги до екодизайну для джерел світла та самостійних пристроїв керування відповідно до Директиви 2009/125/ЄС Європейського Парламенту та Ради та скасовує Регламенти Комісії (ЄС) № 244/2009, (ЄС) № 245/2009 від 18 березня 2009 року та (ЄС) № 1194/2012 від 12 грудня 2012 року, виникла необхідність приведення у відповідність нормативно-правової бази в Україні, а саме, у розробці постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для джерел світла та самостійних пристроїв керування», який забезпечить виконання вимог до екодизайну, відповідно до оновленого законодавства ЄС та виконання Україною зобов'язань, які стосуються імплементації європейського законодавства, та після набрання чинності скасує постанову Кабінету Міністрів України від 14 серпня

2019 р. № 734, постанову Кабінету Міністрів України від 27 березня 2019 р. № 264, постанову Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 р. № 741.

Проект постанови розроблено на основі Регламенту Комісії (ЄС) 2019/2020 від 1 жовтня 2019 року що встановлює вимоги до екодизайну для джерел світла та самостійних пристроїв керування відповідно до Директиви 2009/125/ЄС Європейського Парламенту та Ради та скасовує Регламенти Комісії (ЄС) № 244/2009, (ЄС) № 245/2009 та (ЄС) № 1194/2012.

Запровадження вимог до екодизайну для джерел світла та самостійних пристроїв керування, які відповідатимуть вимогам європейського законодавства у цій сфері, дозволить:

забезпечити ефективне використання електроенергії при використанні (експлуатації) джерел світла та самостійних пристроїв керування;

контролювати та не допустити на споживчий ринок України енергоємних, неефективних джерел світла та самостійних пристроїв керування;

можливість надання продукції на ринок ЄС.

Затвердження постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для джерел світла та самостійних пристроїв керування» забезпечить виконання підpunkту 9 пункту 4 Плану заходів щодо розвитку системи технічного регулювання на період до 2025 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2021 року № 1145-р. «Про затвердження плану заходів щодо розвитку системи технічного регулювання на період до 2025 року» та постанови Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 року № 1057 «Про визначення сфер діяльності, в яких центральні органи виконавчої влади та Служба безпеки України здійснюють функції технічного регулювання».

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи	Так	Ні
<i>Громадяни</i>	Так	-
<i>Держава</i>	Так	-
<i>Суб'єкти господарювання</i>	Так	-

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки це не буде відповідати вимогам чинного законодавства України.

Проблема повністю не може бути розв'язана за допомогою чинного регуляторного акта, оскільки він потребує оновлення.

II. Цілі державного регулювання

Основною метою прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для джерел світла та самостійних пристроїв керування» є забезпечення покращення енергетичних та екологічних характеристик для джерел світла та самостійних пристроїв керування, що дозволить поступово витіснити з ринку найбільш енергоємні товари та товари з найбільшим негативним впливом на екологію, відповідно до оновленого законодавства ЄС.

Це дозволить поступово збільшити випуск енергоефективних джерел світла та самостійних пристроїв керування, а виробникам – підвищити

конкурентоспроможність своєї продукції на міжнародному ринку. Також це зменшить загальнодержавний рівень енергетичного споживання та рівень енергоємності валового внутрішнього продукту, що наразі в два-три рази більший, ніж у країнах Європейського Союзу.

Затвердження проекту постанови забезпечить виконання вимог чинного законодавства.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернатив	Опис альтернативи
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	<p>У разі залишення ситуації без змін досягнення визначених цілей державного регулювання неможливе.</p> <p>Обрання цього способу не дасть змоги виробникам в повній мірі виконувати вимоги прийнятих Технічних регламентів на ринку продажів джерел світла та самостійних пристроїв керування. Зобов'язання щодо приведення у відповідність законодавства України до європейського не будуть виконані, що може призвести до погіршення політичних та економічних відносин з європейським співтовариством.</p> <p>На підставі вищевикладеного можна дійти висновку, що від такої альтернативи необхідно відмовитись, виходячи з інтересів держави та суб'єктів господарювання.</p>
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акта</i>	<p>Забезпечує досягнення цілей державного регулювання.</p> <p>Забезпечує збалансовані умови для збільшення інвестицій, підвищення енергетичної безпеки та енергоефективності, а також покращення конкурентного середовища як ключового економічного чинника.</p> <p>Дозволяє забезпечити споживачів даного обладнання мати повну та достовірну інформацію щодо вимог до екодизайну, а виробникам – підвищити конкурентоспроможність своєї продукції на міжнародному ринку.</p> <p>Збільшення кількості енергоефективних товарів на ринку.</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	Вигоди відсутні	Створення технічних бар'єрів під час торгівлі між Україною та ЄС. Відсутність європейського підходу до енергоефективної продукції. Загальнодержавний рівень енергетичного споживання залишиться на високому рівні за рахунок відсутності енергоефективних товарів на

		ринку, що, у свою чергу, залишає високий рівень енергоемності валового внутрішнього продукту. Вищезазначене призведе до додаткових витрат.
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акта</i>	Зобов'язання щодо приведення у відповідність законодавства України до європейського будуть виконані, що призведе до покращення політичних та економічних відносин з європейським співтовариством. Усунення технічних бар'єрів під час введення в обіг та розповсюдження товарів на ринку України.	Витрат не передбачається

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	Вигоди відсутні	Відсутність споживчого вибору між дешевою, енергоемною продукцією та енергоефективною. Надмірні витрати за використання електричної енергії, використання неефективного та неекологічного обладнання Вищезазначене призведе до додаткових витрат.
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акта</i>	Наявність споживчого вибору між дешевою, енергоемною продукцією та енергоефективною. Зменшення витрат за використання електричної енергії, використання енергоефективного та екологічного обладнання.	Витрат не передбачається

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро (в тому числі)	Разом
Кількість суб'єктів господарювання (виробники та постачальники енергоспоживчої продукції), що підпадають під дію регулювання, одиниць*	3	2	0	0	5
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	60%	40%	0%	0%	100%

*За інформацією наявною в Держенергоефективності

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	Відсутні	Втрата можливості мати імідж підприємства, що продає енергоефективне обладнання та слідує правилам європейських стандартів. Втрата можливості мати конкурентні переваги, оскільки споживач матиме повну інформацію про енергоефективність продукту. Втрата можливості відповідати вимогам законодавства ЄС. Неможливість надання своєї продукції на ринок ЄС. Вищезазначене призведе до додаткових витрат та недоотримання прибутку.
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акта</i>	Можливість мати імідж підприємства, що продає енергоефективне обладнання та слідує правилам європейських стандартів. Можливість мати конкурентні переваги, так як споживач матиме повну інформацію про енергоефективність продукту. Отримання практичного досвіду «правил гри» на європейському ринку. Можливість надання своєї продукції на ринок ЄС.	Витрати суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта.

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

№	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	1 700 000	8 500 000
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	-	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	-	-
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	25 000	125 000
5	Витрати на отримання адміністративних послуг	30 000	150 000

	(дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень		
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, вдосконалення технологій виробництва), гривень	100 000	500 000
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	0	0
8	Інше (вартість послуг лабораторій та органів з оцінки відповідності – випробування, сертифікати експертизи типу та роботи з оцінки відповідності 150 робіт (декларацій відповідності на партію товару) на рік, додаткові витрати 1500 грн/робота), гривень	235 000	1 175 000
9	РАЗОМ (сума рядків: 1+2+3+4+5+6+7+8), гривень	2 210 000	11 050 000
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва (виробники), на яких буде поширено регулювання*, одиниць	5	5
11	Сумарні витрати виробників на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	17 680 000	88 400 000

**Для підрахунку витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта, використовувався метод середніх можливих витрат.*

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 Залишити ситуацію без змін Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці "Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта")	0
Альтернатива 2 Прийняття регуляторного акта Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (для виробників та розповсюджувачів продукції)	17 680 000 грн (1 рік) 88 400 000 грн (5 років)

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результати вності (за чотири-бальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	1	<p>Відмова від запровадження системи покращення енергетичних та екологічних характеристик даного обладнання не дає змоги досягти поставлених цілей державного регулювання та призведе до:</p> <ul style="list-style-type: none"> загальнодержавний рівень енергетичного споживання залишиться на високому рівні за рахунок відсутності енергоефективних товарів на ринку, що, у свою чергу, залишає високий рівень енергоємності валового внутрішнього продукту; підвищення рівня плати за споживання енергетичних ресурсів під час використання енергоефективних товарів, оскільки тарифи на енергетичні ресурси зростатимуть; відсутності можливості мати імідж підприємства, що виробляє та продає енергоефективне обладнання; надмірних витрат за використання електричної енергії; створення технічних бар'єрів під час торгівлі між Україною та ЄС; відсутності споживчого вибору між дешевою, енергоємною продукцією та дорожчою, енергоефективною; втрати можливості мати конкурентні переваги, оскільки споживач матиме повну інформацію про енергоефективність продукту; втрати практичного досвіду «правил гри» на європейському ринку; неможливості надання своєї продукції на ринок ЄС.
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акта</i>	4	<p>Зменшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання, за рахунок збільшення кількості енергоефективного обладнання на ринку, а також зменшення рівня енергоємності валового внутрішнього продукту, скорочення споживання енергетичних ресурсів під час використання енергоефективного обладнання, а також покращення іміджу підприємства за рахунок виробництва та продажу енергоефективного обладнання, зменшення витрат за використання електричної енергії.</p> <p>Усунення технічних бар'єрів під час торгівлі між Україною та ЄС.</p> <p>Запровадження європейських стандартів та підходу до енергоефективності побутових приладів.</p> <p>Наявність споживчого вибору між дешевою, енергоємною</p>

		<p>продукцією та дорожчою, енергоефективною.</p> <p>Можливість мати конкурентні переваги, оскільки споживач матиме повну інформацію про енергоефективність продукту.</p> <p>Отримання практичного досвіду відповідності законодавству ЄС. Можливість надання своєї продукції на ринок ЄС.</p>
--	--	---

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
<p>Альтернатива 1</p> <p>Не видавати запропонованого регуляторного акта</p>	<p>Вигоди відсутні</p>	<p>Відмова від запровадження системи покращення енергетичних та екологічних характеристик даного обладнання не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання та призведе до:</p> <p>загальнодержавний рівень енергетичного споживання залишиться на високому рівні, що в свою чергу залишає високий рівень енергоємності валового внутрішнього продукту;</p> <p>підвищення рівня плати за споживання енергетичних ресурсів під час використання джерел світла та окремих пристроїв керування, оскільки тарифи на енергетичні ресурси зростатимуть;</p> <p>відсутності можливості мати імідж підприємства, що виробляє енергоефективне обладнання;</p> <p>надмірних витрат за використання електричної енергії;</p> <p>використання неефек-</p>	<p>Обрання зазначеної альтернативи призведе до невідповідності вимог чинного законодавства України</p>

		<p>тивного обладнання, короткого терміну експлуатації обладнання; створення технічних бар'єрів під час торгівлі між Україною та ЄС; відсутності європейського підходу до енергоефективності даного обладнання; відсутності споживчого вибору між дешевою, енергоємною продукцією та дорожчою, енергоефективною; втрати можливості мати конкурентні переваги, оскільки споживач матиме повну інформацію про енергоефективність продукту; втрати можливості відповідати вимогам законодавства ЄС; неможливості надання своєї продукції на ринок ЄС.</p>	
Альтернатива 2 Прийняття регуляторного акта	<p>Зменшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання, за рахунок збільшення кількості енергоефективних товарів на ринку, а також зменшення рівня енергоємності валового внутрішнього продукту, скорочення споживання енергетичних ресурсів під час використання енергоефективного обладнання, а</p>	<p>17 680 000 грн (1 рік) 88 400 000 грн (5 років)</p>	<p>Є найбільш оптимальною серед запропонованих альтернатив, оскільки дає змогу повністю досягнути поставлених цілей державного регулювання.</p>

	<p>також покращення іміджу підприємства, за рахунок виробництва енергоефективного обладнання, зменшення витрат за використання електричної енергії, використання енергоефективного обладнання, довгий термін експлуатації. Усунення технічних бар'єрів під час торгівлі між Україною та ЄС. Запровадження європейських стандартів та підходу до енергоефективності даного обладнання. Наявність споживчого вибору між дешевою, енергоємною продукцією та дорожчою, енергоефективною. Можливість мати конкурентні переваги, так як споживач матиме повну інформацію про енергоефективність продукту. Отримання практичного досвіду «правил гри» на європейському ринку. Можливість надання своєї продукції на ринок ЄС.</p>		
--	--	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	Дана альтернатива не дозволяє вирішити проблему та призведе до невідповідності вимог законодавства України	Зовнішні чинники на дію регуляторного акта у разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін відсутні.
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акта</i>	Цей регуляторний акт відповідає потребам у розв'язанні визначеної проблеми та принципам державної регуляторної політики. Затвердження такого регуляторного акта забезпечить поступове досягнення встановлених цілей.	Забезпечення виконання вимог законодавства. Збільшення кількості енергоефективного обладнання на ринку. Зменшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання та рівня енергоемності валового внутрішнього продукту, що наразі в два-три рази більший ніж в країнах Європейського Союзу.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

1. Механізми дії регуляторного акта.

Затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для джерел світла та самостійних пристроїв керування забезпечить відповідність нормативного акта оновленому законодавству ЄС.

Технічний регламент з екодизайну розглядає всі впливи на навколишнє середовище протягом всього життєвого циклу обладнання – починаючи від концепції, проектування, виробництва, використання і до утилізації.

2. Організаційні заходи, які необхідно здійснити для впровадження проекту постанови:

а) дії суб'єктів господарювання – ознайомлення з проектом акта та заходами, які спрямовані на його реалізацію. Вдосконалення технологій виробництва шляхом встановлення нового чи часткової заміни устаткування з метою виготовлення джерел світла та окремих самостійних пристроїв, що мають відповідати вимогам технічних регламентів з екодизайну;

б) дії органів виконавчої влади – забезпечення інформування громадськості про положення проекту акта шляхом оприлюднення у засобах масової інформації та на офіційних вебсайтах Міненерго та Держенергоефективності.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Витрати на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування не передбачені.

Тест малого підприємництва (М-Тест) не проводився, оскільки питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній

кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, не перевищує 10 відсотків.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не може бути обмежений у часі, оскільки його прийняття необхідне для дотримання вимог чинного законодавства.

Строк набрання чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства через шість місяців після закінчення воєнного стану.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта	Вище середнього. Зокрема, проекту постанови оприлюднений на офіційному сайті Міністерства енергетики та Держенергоефективності.
Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на сферу дії яких поширюватиметься регуляторний акт	5
Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта;	Надходження до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта відсутні.
Розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта;	Суб'єкти господарювання великого та середнього підприємництва (виробники) – 17 680 000 грн, а час – до трьох років
Показники органу державного ринкового нагляду щодо кількості проведених перевірок	Зазначений показник представлятиме собою статистичні дані щодо кількості проведених перевірок
Показники органу державного ринкового нагляду щодо кількості виявлених порушень	Зазначений показник представлятиме собою статистичні дані щодо кількості порушень
Показники органу державного ринкового нагляду щодо кількості стягнень і штрафів	Зазначений показник представлятиме собою статистичні дані щодо кількості стягнень штрафів

Відповідно до статті 5 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та статті 15 Закону України «Про доступ до публічної інформації» проект постанови Кабінету Міністрів України оприлюднений для громадського обговорення на офіційному вебсайті Міністерства енергетики України та Держенергоефективності та розісланий на погодження до заінтересованих сторін.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься за статистичним методом шляхом аналізу статистичних даних, наданих Держпродспоживслужбою, щодо кількості перевірок, порушень і штрафів, та, за можливості, із зазначенням кількості даного обладнання за таким графіком:

базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися через рік після набрання чинності цим регуляторним актом;

повторне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено через два роки після набрання чинності цим регуляторним актом;

періодичне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися один раз на кожні три роки після закінчення заходів повторного відстеження.

**Голова
Держенергоефективності**

Валерій БЕЗУС

_____ 2022 р.